

Приложение към Заповед № РД09-5539/ 07.11.2022 г.

**УЧЕБНА ПРОГРАМА ПО ДАТСКИ ЕЗИК ЗА ПОСТИГАНЕ НА НИВО А1
(ОБЩООБРАЗОВАТЕЛНА ПОДГОТОВКА)**

КРАТКО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

Обучението по датски език в първи гимназиален етап на средната образователна степен е насочено към овладяване на основни знания, умения и отношения, свързани с изграждането на комуникативната компетентност на ученика и с общуването. Тази учебна програма е приложима за IX и X клас за обучение по датски език, което е започнало в IX клас, като в края на първия гимназиален етап учениците трябва да достигнат ниво А1.

Тази програма позволява гъвкаво прилагане на изискванията за постигане на описаното равнище на знания и умения по датски език в съответствие с училищния учебен план.

Чрез учебната програма по датски език в обучението се открояват онези значими от практическа гледна точка знания, умения и ценности, чието овладяване и изграждане помагат на всеки ученик да достигне необходимата му и достатъчна степен на комуникативна компетентност, да използва пълноценно датския език в разнообразни житейски, учебни и професионални ситуации.

Тематичните области, езиковите средства, устните и писмените речеви дейности в програмата са съобразени с интересите, възрастовите особености и опита на учениците. Програмата следва спираловидния принцип на повторемост и

постепенно разширяване на знанията, уменията и компетентностите, отнасящ за всеки следващ клас през целия етап на обучение.

Очакваните резултати по четирите езикови умения - слушане, четене, говорене и писане - се основават на Приложение № 2 към чл. 6, ал. 1, т. 2 от Наредба № 5 от 30 ноември 2015 г. за общообразователната подготовка.

II. ЦЕЛИ НА ОБУЧЕНИЕТО ПО ДАТСКИ ЕЗИК

Обучението по датски език в първи гимназиален етап на средната образователна степен е насочено към овладяване на основни знания, умения и отношения, свързани с изграждането на комуникативни компетентности на ученика.

Програмата поставя началото на обучението по датски език като чужд език за учениците от IX и завършва в X клас на очакваното ниво A1 по Общата европейска езикова рамка. Тя дава възможност за гъвкаво прилагане на изискванията за постигане на описаното ниво на знания и умения по датски език в съответствие с училищния учебен план.

В процеса на обучение се:

- придобиват основни умения за слушане и разбиране, говорене, четене и писане на кратки текстове;
- въвеждат се нови понятия;
- придобиват се нови социокултурни и комуникативни умения;
- чуждият език се въвежда като средство за обучение.

III. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ ОБУЧЕНИЕТО

Слушане	Четене	Говорене	Писане
<p>Ученикът:</p> <p>1. Овладеява и възпроизвежда специфичните за датската фонетична система звукове и звукосъчетания</p> <p>Слуша и разбира адаптирани текстове с ясна структура и дикция</p> <p>2. разбира основната информация в кратки изказвания и съобщения, свързани с ежедневиия живот (семейство, училище, професии), ако се говори бавно, реагира адекватно,</p>	<p>Ученикът:</p> <p>- чете адаптирани и приспособени за учебния процес текстове на подходящи за възрастта теми;</p> <p>- разбира основната информация от учебните текстове;</p> <p>- следи сюжетното развитие;</p> <p>- отбелязва въпроси и проблеми;</p> <p>- различава текстовата разновидност и основните елементи в текста.</p> <p>Ориентира се в текстовете, като използва</p>	<p>Ученикът:</p> <p>Води кратък разговор по познати теми:</p> <p>- представя факти, изразява съгласие или несъгласие</p> <p>- реагира на комуникативните намерения на събеседника</p> <p>- търси или споделя определена информация (чувства, преживявания и т.н.);</p> <p>- описва хора и предмети, използвайки елементарни езикови средства.</p> <p>- прилага компенсаторни стратегии за преодоляване</p>	<p>Ученикът:</p> <p>- пише:</p> <ul style="list-style-type: none"> • кратък биографичен текст • кратък текст с определена комуникативна задача (съобщение, писмо, кратко разказче по опорни думи). <p>- предава съдържанието на прочетен текст под формата на кратък план или отговори на въпроси към текста.</p> <p>- използва прости езикови средства, правопис и пунктуация, съответстващи</p>

класификация на информацията:
Ниво 0, [TLP-WHITE]

<p>подрежда в логическа последователност чутата информация.</p> <p>3. Използва компенсаторни стратегии за разбиране на непознати думи, като се ориентира от контекста, по познати словообразователни модели, интернационализми, интонация, мимики, жестове или търсейки помощ от събеседника си.</p>	<p>компенсаторни стратегии: интернационална лексика, ориентира се в контекста.</p>	<p>на комуникативни проблеми (мимики, жестове, търси помощ от събеседника).</p>	<p>на основните норми на датския език.</p> <p>- прилага компенсаторни стратегии за изразяване, като използва речници, справочници и др.</p>
--	--	---	---

IV. УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ

Тематични области	Очаквани резултати по теми	Основни нови понятия по теми
<p>А) Аз и другите:</p> <p>- Представяне и запознанство:</p> <ul style="list-style-type: none"> • име, • възраст, 	<p>Слушане</p> <p>Ученикът може да:</p>	<p>Учениците трябва да усвоят следните езикови знания и речеви функции:</p> <p>Фонетико-фонологични:</p>

<ul style="list-style-type: none"> • националност, • външен вид, облекло, • членове на семейството <p>Б) Светът, който ме заобикаля</p> <ul style="list-style-type: none"> • родина, родно място • адрес, дом, съсед • хората и техните професии • природа, климат <p>В) Свободно време</p> <ul style="list-style-type: none"> • приятели • хоби, музика, спорт • домашни любимци • пътувания <p>Г) Училище</p> <ul style="list-style-type: none"> • моят ден • домашни задължения • учители и съученици. 	<p>- разбира често употребявана лексика и изрази, свързани с изучаваните тематични области;</p> <p>- разбира кратки диалози, свързани с изучаваните тематични области;</p> <p>- разбира най-същественото в кратки диалози, идентифицира темата на разговор, участниците в разговора и емоциите;</p> <p>- разбира общата информация в ограничени по обем, несложни текстове, когато се говори бавно и ясно със стандартно произношение и характерна за езика интонация.</p> <p>Четене</p> <p>Ученикът може да:</p> <p>- разбира общата информация в кратки текстове по изучаваните тематични области;</p>	<p>- Произношение на гласните и съгласните звукове в датския език:</p> <p>- Обща характеристика и особености на произношението на гласни;</p> <p>- Обща характеристика и особености на произношението на съгласни;</p> <p>- Дължина на звуковете в сричката, смислоразличителна функция на дългите и кратките гласни;</p> <p>- Ударение;</p> <p>- Интонация.</p> <p>Морфологични:</p> <p>- Род и неопределителен член на съществителното име;</p> <p>- Инфинитив;</p> <p>- Лични местоимения;</p> <p>- Сегашно време;</p> <p>- Въпросителните местоимения <i>hvad</i> и <i>hvem</i>;</p> <p>- Генитив;</p>
---	---	---

	<p>- разбира съдържанието на кратки несложни текстове, включващи позната лексика и изучавани граматични структури, като при необходимост ги препрочита;</p> <p>- да се ориентира и да открива необходимата полезна информация в обяви, статии, менюта, разписания, указания и др.</p> <p>- открива ключовите думи в текстове по изучаваните тематични области.</p> <p>Говорене</p> <p>Ученикът може да:</p> <p>- общува с несложни езикови средства, подпомогнат от събеседника;</p> <p>- да използва уместно изучаваната лексика, да произнася непознати</p>	<p>- Определителен член на съществителното име.</p> <p>Особености на употребата;</p> <p>- Образуване на множествено число;</p> <p>- Род и число на прилагателното;</p> <p>- Числителни бройни;</p> <p>- Години и дати.</p> <p>Синтактични:</p> <p>- Словоред на главното изречение;</p> <p>- Място на отрицанието и обстоятелствените пояснения в главното изречение.</p> <p>Лексика</p> <p>Включва основни лексикални единици, необходими за несложна комуникация по предвидените от програмата тематични области:</p> <p>- поздрав, запознаване;</p> <p>- езици, националности, държави;</p> <p>- числа;</p>
--	--	--

	<p>думи, да възстановява прекъснатото общуване;</p> <ul style="list-style-type: none">- да се съобразява с изучените граматични норми на езика;- да използва компенсаторни стратегии;- се представя с прости изречения;- да говори кратко по изучаваните тематични области;- да установява кратък социален контакт, използвайки несложни форми на вежливост. <p>Писане</p> <p>Ученикът може да:</p> <ul style="list-style-type: none">- пише кратък биографичен текст- кратък текст с определена комуникативна задача (съобщение, писмо, кратко разказче по опорни думи);	<ul style="list-style-type: none">- приятели, съученици и училище- ежедневни дейности;- извинение, сбогуване, молба, благодарност;- цветове;- превозни средства;- семейство и роднински връзки.
--	---	--

	<ul style="list-style-type: none">- използва прости езикови средства, правопис и пунктуация, съответстващи на основните норми на датския език;- прилага компенсаторни стратегии за изразяване, като използва речници, справочници и др.	
--	--	--

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНО ПРОЦЕНТНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ЗАДЪЛЖИЖТЕЛНИТЕ УЧЕБНИ ЧАСОВЕ ЗА ВСЯКА УЧЕБНА ГОДИНА

Годишен брой часове за изучаване на предмета в IX клас - 72 часа

Годишен брой часове за изучаване на предмета в X клас - 72 часа

За нови знания	50%
За упражнения, преговор, обобщение и практически дейности	45%
За контрол и оценка	5%

V. СПЕЦИФИЧНИ МЕТОДИ И ФОРМИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ПОСТИЖЕНИЯТА НА УЧЕНИЦИТЕ

Текущи оценки за учебен срок	IX клас	X клас
Устни изпитвания и участие в работа в клас	минимум 2 оценки	минимум 2 оценки
Писмени домашни работи	минимум 1 оценка	минимум 1 оценка
Контролни работи	1 оценка	1 оценка
Класна работа	1 оценка	1 оценка
Работа по проекти	1 оценка	1 оценка

VI. ДЕЙНОСТИ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА КЛЮЧОВИТЕ КОМПЕТЕНТНОСТИ, КАКТО И МЕЖДУПРЕДМЕТНИ ВРЪЗКИ

Тази програма дава възможност на учителя да прилага различни подходи, методи и стратегии на обучение за стимулиране на индивидуалното развитие на учениците и самостоятелност при учене, както и за насърчаване на мотивацията им в перспективата на ученето през целия живот.

Обучението по датски език дава възможност ученикът:

- да развие езикови, социокултурни и ключови компетентности;

- да прилага на практика изучавания език: да чете, да разбира устна реч, да общува, да се изразява в писмена и устна форма;
- да изгради положително отношение към изучаването на датския език и култура.
- да овладее специфични знания и да формира такива умения, които са важен фактор за доброто владееене на родния език;

ПОДХОДИ И МЕТОДИ ПРИ ОБУЧЕНИЕТО ПО ДАТСКИ ЕЗИК

Обучението по датски език се осъществява чрез:

- прилагане на личностно-ориентирано обучение, което позволява индивидуализиран и диференциран подход;
- прилагане на дейностно-ориентиран с акцент върху практическата насоченост на обучението;
- общообразователна и възпитателна насоченост на обучението за формиране на базова култура на личността: нравствена, правна, естетическа, култура на труда, на общуването;
- развиване на творчески умения и независимо мислене на учениците.

Умения за общуване на чужди езици	Интегрирано изграждане на четирите езикови умения: слушане, говорене, четене и писане чрез разбиране и съставяне на устни и писмени послания, разбиране и изразяване на мисли, факти, мнения, чувства и отношения както в устна, така и в писмена форма в предвидими и
--	--

	познати ситуации; използване на помощни материали и техника.
Компетентности в областта на българския език	Обогатяване на лексиката и осмисляне на отделни граматически категории, развиване на усет за правилен избор на езикови форми, подходящи за конкретен контекст, връзка с учебен предмет български език и литература.
Математическа компетентност и основни компетентности в областта на природните науки и на технологиите	Дейности за запознаване с основни математически действия и концепции и с основни принципи и методи на природните науки и технологиите, както на технологиите и отражението им върху природната среда, връзка с изучавания материал по учебните предмети математика, природни науки.
Дигитална компетентност	Използване на системи за електронно обучение в часовете по датски език за развиване на езикови умения чрез ИКТ, връзка с учебен предмет информационни технологии.
Умения за учене	Натрупване на знания и опит за осъзнаване на потребност от мотивирано учене и необходимост от постоянно самоусъвършенстване чрез: - ролеви игри и симулации; - самостоятелни задачи, отговарящи на индивидуалните интереси на учениците;

	<ul style="list-style-type: none">- представяне на съчинения, стихотворения, песни и пиеси; - работа по проекти и презентации;- дидактически игри в устна или писмена форма (съставяне на фрази, истории с определени думи, групиране на думи, кръстословици, и т.н.);- извънкласна дейност, обвързана с учебния процес (посещения на кино, изложби, уроци изнесени сред природата и свързани със заобикалящата среда, участие в училищни и извънучилищни проекти, представления, тържества, срещи с носители на езика и др.).- използване на съвременни и класически средства за обучение: аудио- и мултимедийни материали; печатни материали (разкази, комикси, откъси от книги, проспекти, брошури и др.).
Социални и граждански компетентности	Участие в екипни проекти и индивидуални дейности, възпитаване в норми на поведение и изграждане на ценностна система и гражданско самосъзнание; осмисляне на националната културна идентичност чрез опознаване културите на другите народи, връзка с всички учебни предмети.

Инициативност и предприемчивост	Работа в екип и изпълнение на индивидуални задачи, приучаване към спазване на срокове, развиване на новаторско мислене и приемане на нови идеи, връзка с всички учебни предмети.
Културна компетентност и умения за изразяване чрез творчество	Дейности за опознаване на националната култура в контекста на световното и европейското културно наследство, проекти, творчески инициативи, участие в постановки, празници и др., посветени на България.
Умения за подкрепа на устойчивото развитие и за здравословен начин на живот и спорт	Дейности, формиращи навици за природосъобразен и здравословен начин на живот, положително отношение към световното и националното културно наследство, връзка с учебния предмет физическо възпитание и спорт.